Ontwerpbesluit

Ons kenmerk: ACM/DE/2015/206120
Zaaknummer: 13.0212.52

ONTWERPBESLUIT

Besluit van de Autoriteit Consument en Markt op grond van artikel 36 van de Elektriciteitswet 1998

Muzenstraat 41 | 2511 WB Den Haag
Postbus 16326 | 2500 BH Den Haag
T 070 722 20 00 | F 070 722 23 55
info@acm.nl | www.acm.nl | www.consuwijzer.nl

Ontwerpbesluit

Samenvatting

Netbeheer Nederland heeft een voorstel ingediend voor wijziging van de Tarievencode Elektriciteit. Met het voorstel wordt vastgesteld welke werkzaamheden een netbeheerder verricht voor het beheer en de vervanging van een maatwerkaansluiting, de zogenaamde periodieke aansluitvergoeding (PAV). Daarnaast wordt vastgelegd hoe het tarief voor deze werkzaamheden moet worden berekend door de netbeheerder. ACM heeft dit voorstel goedgekeurd. Hierdoor wordt er meer transparantie gecreëerd in de Tarievencode met betrekking tot de periodieke aansluitvergoeding voor maatwerkaansluitingen.

Ontwerpbesluit

Inhoudsopgave

1 Inleiding 4

2 Procedure van totstandkoming van dit besluit 5

3 Wettelijk kader 7

4 Het voorstel 10

4.1 Aanleiding voorstel en gevolgde procedure 10

4.2 Toelichting op de voorgestelde wijzigingen 10

5 Beoordeling 12

5.1 Gevolgde procedure 12

5.2 Voorgestelde wijzigingen 12

6 Dictum 18

Bijlage 1 – Vastgestelde wijzigingen 19

Ontwerpbesluit

1 Inleiding

1. Met dit besluit geeft de Autoriteit Consument en Markt (hierna: ACM) uitvoering aan artikel 36 van de Elektriciteitswet 1998 (hierna: E-wet). Op grond hiervan stelt ACM tariefstructuren vast naar aanleiding een voorstel van de gezamenlijke netbeheerders. De gezamenlijke netbeheerders worden statutair vertegenwoordigd door Vereniging Netbeheer Nederland (hierna: Netbeheer Nederland).

2. ACM geeft met dit besluit haar oordeel op het voorstel van Netbeheer Nederland ontvangen op 19 februari 2013 tot wijziging van de tariefstructuren als bedoeld in artikel 27 van de Elektriciteitswet 1998 (hierna: het voorstel). Het voorstel bevat wijzigingen van de TarievenCode Elektriciteit, en gaat over het geven van inzicht in de werkzaamheden die worden uitgevoerd om een maatwerkaansluiting in stand te houden en de berekening van de bijbehorende vergoeding; de periodieke aansluitvergoeding (hierna: PAV).

3. De indeling van dit besluit is als volgt. Hoofdstuk 2 van dit besluit bevat de gevolgde procedure. Hoofdstuk 3 bevat het vigerend wettelijk kader. Het ontvangen voorstel en relevante informatie die ACM eventueel naar aanleiding van het voorstel heeft ontvangen zijn samengevat in hoofdstuk 4. ACM beschrijft haar beoordeling van de aanvraag in hoofdstuk 5. ACM eindigt haar besluit met het dictum (hoofdstuk 6).

4. ACM heeft één bijlage toegevoegd aan het besluit. Deze bijlage is onderdeel van onderhavig besluit. Bijlage 1 bevat de vastgestelde wijzigingen.

2 Procedure van totstandkoming van dit besluit

5. In dit hoofdstuk beschrijft ACM de procedure die zij heeft gevolgd om tot dit besluit te komen. Op de voorbereiding van dit besluit is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.[1]

6. Bij brief van 19 februari 2013, ontvangen op 20 februari 2013,[2] heeft Netbeheer Nederland bij ACM een voorstel ingediend tot wijziging van de tariefstructuren bedoeld in artikel 27 van de Elektriciteitswet 1998. Het voorstel bevat wijzigingen van de TarievenCode Elektriciteit.

7. Op 21 juni 2013 heeft Netbeheer Nederland aan ACM een toelichting gegeven op het voorstel.

8. Op 15 oktober 2013 heeft ACM gesproken met de Vereniging voor Energie, Milieu en Water (hierna: VEMW) over het voorstel en haar bezwaren ertegen.

9. Op 17 december 2013, 18 februari 2014, 17 april 2014 en 23 mei 2014 heeft gezamenlijk overleg plaatsgevonden met Netbeheer Nederland en VEMW over het voorstel om de bezwaren tegen het voorstel en de mogelijke oplossingen hiervoor te bespreken.

10. ACM heeft naar aanleiding van bovengenoemde overleggen op 14 februari 2014, 1 april 2014 en 12 mei 2014 per mail nadere gegevens en onderbouwingen ontvangen van Netbeheer Nederland.[3]

11. Bij mail van 14 februari 2014 heeft Netbeheer Nederland een wijziging van het voorstel ingediend.[4]

12. Bij brief van 17 september 2015[5] heeft ACM een wijzigingsopdracht aan Netbeheer Nederland gegeven. Bij brief van 1 oktober 2015[6] heeft Netbeheer Nederland gehoor gegeven aan deze wijzigingsopdracht.

---

[1] Op 11 april 2013 heeft ACM dit in een brief, met kenmerk ACM/DE/2013/201266, aan Netbeheer Nederland bevestigd.

[2] Met kenmerk N 2011-447, kenmerk ACM: ACM/DE/2013/100629.

[3] Mails van 14 febuari 2014, met kenmerk ACM/DE/2014/301164, 1 april 2014, met kenmerk ACM/DE/2014/302723, en 12 mei 2014, met kenmerk ACM/DE/2014/303521.

[4] Mail van 14 februari 2014, met kenmerk ACM/DE/2014/301164.

[5] Brief van 17 september 2015 met kenmerk ACM/DE/2015/205308.

[6] Brief van 1 oktober 2015 met kenmerk BR-15-1116.

Ontwerpbesluit

13. Als onderdeel van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure heeft ACM het ontwerpbesluit en de daarop betrekking hebbende stukken voor een periode van zes weken ter inzage gelegd en gepubliceerd op haar internetpagina. Tevens heeft ACM het ontwerpbesluit aan Netbeheer Nederland toegezonden.[7] Van de terinzagelegging is kennis gegeven in de Staatscourant van dag maand jaar. ACM heeft hiermee belanghebbenden in de gelegenheid gesteld schriftelijk zienswijzen te geven op het voorstel. Tevens zijn belanghebbenden op dag maand jaar in de gelegenheid gesteld hun zienswijzen mondeling te geven of toe te lichten tijdens een hoorzitting.

14. Op grond van de notificatierichtlijn[8] dienen lidstaten ieder ontwerp voor technische voorschriften voor te leggen aan de Europese Commissie. ACM is van mening dat het voorstel geen technische voorschriften bevat als bedoeld in de notificatierichtlijn. Om die reden zullen de voorwaarden in dit (ontwerp)besluit niet in ontwerp ter notificatie worden aangeboden.

[7] Brief van dag maand jaar met kenmerk XX-XX.

[8] Richtlijn 98/34/EG van het Europees Parlement en de Raad van 22 juni 1998 betreffende een informatieprocedure op het gebied van normen en technische voorschriften

3 Wettelijk kader

15. In dit hoofdstuk beschrijft ACM de bepalingen die gezamenlijk het wettelijk kader vormen voor dit besluit.

16. Het voorstel van de gezamenlijke netbeheerders betreft een voorstel tot wijziging van de tariefstructuren bedoeld in artikelen 27 van de Elektriciteitswet 1998.

17. Artikel 23, eerste lid van de Elektriciteitswet 1998 luidt:
De netbeheerder is verplicht degene die daarom verzoekt te voorzien van een aansluiting op het door hem beheerde net tegen een tarief en tegen andere voorwaarden die in overeenstemming zijn met de paragrafen 5 en 6 van dit hoofdstuk. De netbeheerder verstrekt degene die om een aansluiting op het net verzoekt een gedetailleerde en volledige opgave van de uit te voeren werkzaamheden en de te berekenen kosten van de handelingen, onderscheiden in artikel 28, eerste lid.

18. Artikel 27, eerste lid van de Elektriciteitswet 1998 luidt:
Met inachtneming van de in artikel 26b bedoelde regels en de in artikel 6 van verordening 714/2009 bedoelde netcodes zenden de gezamenlijke netbeheerders aan de Autoriteit Consument en Markt een voorstel met betrekking tot de door hen jegens afnemers te hanteren tariefstructuren dat de elementen en wijze van berekening beschrijft van het tarief waarvoor afnemers zullen worden aangesloten op een net, van het tarief waarvoor transport van elektriciteit, met inbegrip van de invoer, uitvoer en doorvoer van elektriciteit, ten behoeve van afnemers zal worden uitgevoerd, het tarief waarvoor de systeemdiensten worden verricht en de energiebalans wordt gehandhaafd en het tarief voor meting van elektriciteit bij afnemers als bedoeld in artikel 95a, eerste lid.

19. Artikel 28, eerste lid van de Elektriciteitswet 1998 luidt:
Het tarief waarvoor afnemers zullen worden aangesloten op een net heeft uitsluitend betrekking op:
a. het verbreken van het net van de desbetreffende netbeheerder om een fysieke verbinding van de installatie van een afnemer met dat net tot stand te brengen,
b. het installeren van voorzieningen om het net van de desbetreffende netbeheerder te beveiligen en beveiligd te houden en
c. het tot stand brengen en in stand houden van een verbinding tussen de plaats waar het net verbroken is en de voorzieningen om het net te beveiligen.

20. Artikel 33 van de Elektriciteitswet 1998 luidt:

Ontwerpbesluit

1. De gezamenlijke netbeheerders voeren overleg met representatieve organisaties van partijen op de elektriciteitsmarkt over de voorstellen met betrekking tot de tariefstructuren en de voorwaarden, bedoeld in de artikelen 27, 31 en 32, eerste lid.
2. In de voorstellen die aan de Autoriteit Consument en Markt worden gezonden, geven de gezamenlijke netbeheerders aan welke gevolgtrekkingen zij hebben verbonden aan de zienswijzen die de organisaties, bedoeld in het eerste lid, naar voren hebben gebracht.

21. Artikel 36 van de Elektriciteitswet 1998 luidt:

1. De Autoriteit Consument en Markt stelt de tariefstructuren en voorwaarden vast met inachtneming van:
a. het voorstel van de gezamenlijke netbeheerders als bedoeld in artikel 27, 31 of 32 en de resultaten van het overleg, bedoeld in artikel 33, eerste lid,
b. het belang van het betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch verantwoord functioneren van de elektriciteitsvoorziening,
c. het belang van de bevordering van de ontwikkeling van het handelsverkeer op de elektriciteitsmarkt,
d. het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van afnemers
e. het belang van een goede kwaliteit van de dienstverlening van netbeheerders,
f. het belang van een objectieve, transparante en niet discriminatoire handhaving van de energiebalans op een wijze die de kosten weerspiegelt,
g. de in artikel 26b bedoelde regels en
h. verordening 714/2009 en de richtlijn.
2. De Autoriteit Consument en Markt stelt de voorwaarden niet vast dan nadat zij zich met inachtneming van artikel 5 van de richtlijn ervan vergewist heeft dat de voorwaarden de interoperabiliteit van de netten garanderen en objectief, evenredig en niet-discriminatoir zijn, alsmede voor zover dat op grond van de notificatierichtlijn noodzakelijk is, aan de Commissie van de Europese Gemeenschappen in ontwerp zijn meegedeeld en de van toepassing zijnde termijnen, bedoeld in artikel 9 van de notificatierichtlijn, zijn verstreken.
3. Indien een voorstel als bedoeld in artikel 27, 31 of 32 naar het oordeel van de Autoriteit Consument en Markt in strijd is met het belang, bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, c, d, e of f, met de regels, bedoeld in het eerste lid, onderdelen g en h, of of met de eisen, bedoeld in het tweede lid, draagt de Autoriteit Consument en Markt de gezamenlijke netbeheerders op het voorstel onverwijld zodanig te wijzigen dat deze strijd wordt opgeheven. Artikel 4:15 van de Algemene wet bestuursrecht is van overeenkomstige toepassing.
4. Indien de gezamenlijke netbeheerders niet binnen vier weken het voorstel wijzigen overeenkomstig de opdracht van de Autoriteit Consument en Markt, bedoeld in het derde lid, stelt de Autoriteit Consument en Markt de tariefstructuren of de voorwaarden vast onder het aanbrengen van zodanige wijzigingen dat deze in overeenstemming zijn met de

belangen, bedoeld in het eerste lid, onderdelen b tot en met f, met de regels, bedoeld in het eerste lid, onderdelen g en h, en met de eisen, bedoeld in het tweede lid.

22. Artikel 8, eerste lid van de Notificatierichtlijn[9] luidt:
Onverminderd artikel 10 delen de lidstaten de Commissie onverwijld ieder ontwerp voor een technisch voorschrift mee, tenzij het een integrale omzetting van een internationale of Europese norm betreft, in welk geval louter met een mededeling van de betrokken norm kan worden volstaan; zij geven de Commissie tevens kennis van de redenen waarom de vaststelling van dit technisch voorschrift nodig is, tenzij die redenen reeds uit het ontwerp zelf blijken.[…]

[9] Richtlijn 98/34/EG van het Europees Parlement en de Raad van 22 juni 1998 betreffende een informatieprocedure op het gebied van normen en technische voorschriften

4 Het voorstel

23. In dit hoofdstuk geeft ACM een samenvatting van het ontvangen voorstel en relevante informatie die ACM naar aanleiding van het voorstel heeft ontvangen.

4.1 Aanleiding voorstel en gevolgde procedure

24. Netbeheer Nederland noemt als aanleiding voor het voorstel een informeel overleg tussen ACM en Netbeheer Nederland waarin ACM heeft verzocht de periodieke aansluitvergoeding voor maatwerkklanten te verduidelijken. Met dit voorstel komt Netbeheer Nederland aan deze wens tegemoet.

25. De reden dat ACM Netbeheer Nederland om dit voorstel heeft verzocht, is dat uit de uitspraak van het CBb in de zaak Global Switch[10] bleek dat transparanter moet worden wat een netbeheerder aan werkzaamheden doet om een aansluiting in stand te houden en dat ACM de periodieke aansluitvergoeding die de netbeheerder hiervoor vraagt, moet kunnen toetsen.

26. Netbeheer Nederland heeft het voorstel vastgesteld en besproken met representatieve organisaties tijdens een overleg van het gebruikersplatform elektriciteits- en gastransportnetten (hierna: GEN-overleg) op 19 april 2012. De aanwezige representatieve organisaties hadden een aantal opmerkingen bij het voorstel. Naar aanleiding van dit overleg is het voorstel nog op één onderdeel aangepast. Een verslag van het overleg is als bijlage bij het voorstel gevoegd.

27. Op 17 september 2015 heeft ACM een wijzigingsopdracht aan Netbeheer Nederland gezonden. In deze wijzigingsopdracht heeft ACM verzocht om het codewijzigingsvoorstel op een aantal punten te concretiseren. Netbeheer Nederland heeft op 1 oktober 2015 op deze wijzigingsopdracht gereageerd en het voorstel overeenkomstig aangepast.

4.2 Toelichting op de voorgestelde wijzigingen

28. Netbeheer Nederland wil met dit voorstel inzichtelijk maken welke werkzaamheden een netbeheerder verricht om een aansluiting in stand te houden en op welke manier de daarvoor te betalen vergoeding (de PAV) wordt berekend.

29. Netbeheer Nederland licht in het codevoorstel toe wat wordt verstaan onder het begrip ‘instandhouding’ en welke werkzaamheden daarvoor worden verricht. Dit is voor afnemers nu

[10] AWB 09/1105 en 09/1112.

onduidelijk. Netbeheer Nederland maakt voor de berekening van de PAV onderscheidt in twee categorieën: werkzaamheden die vallen onder het beheer van een aansluiting en werkzaamheden die zijn toe te rekenen aan de vervanging van een aansluiting.

30. Verder legt Netbeheer Nederland uit hoe de berekening van de PAV tot stand komt. Netbeheer Nederland geeft aan dat de kosten voor het beheer van een maatwerkaansluiting via een omslagstelsel in rekening worden gebracht. Alle afnemers betalen gezamenlijk een evenredig deel van de kosten voor het totale beheer van alle maatwerkaansluitingen tezamen. De kosten voor het vervangen van een maatwerkaansluiting worden wel berekend op basis van de individuele maatwerkaansluitingen, door per component van een maatwerkaansluiting de vervangingskosten te berekenen.

31. Netbeheer Nederland stelt voor om deze wijzigingen in paragraaf 2.3.3d aan de TarievenCode Elektriciteit toe te voegen.

5 Beoordeling

32. In dit hoofdstuk licht ACM toe hoe zij het voorstel heeft beoordeeld. De beoordeling valt uiteen in twee delen. Beoordeeld wordt of de gevolgde procedure correct is verlopen. Daarnaast worden de voorgestelde wijzigingen inhoudelijk beoordeeld.

5.1 Gevolgde procedure

33. ACM constateert op grond van het voorstel dat op 19 april 2012 een overleg met representatieve organisaties heeft plaatsgevonden als bedoeld in artikel 33, eerste lid, van de Elektriciteitswet (hierna: E-wet). In het voorstel is een verslag opgenomen van dit overleg en is aangegeven wat er is gedaan met de opmerkingen die de representatieve organisaties bij het voorstel hadden.

34. Naar het oordeel van ACM voldoet het voorstel van Netbeheer Nederland daarmee aan het vereiste bepaald in artikel 33, tweede lid, van de E-wet.

5.2 Voorgestelde wijzigingen

35. ACM beoordeelt in deze paragraaf de inhoud van het voorstel van Netbeheer Nederland. ACM gaat in op de gegeven transparantie in het codevoorstel en de voorgestelde berekeningswijze voor de PAV.

Transparantie

36. Netbeheer Nederland wil met dit codevoorstel inzicht geven in de werkzaamheden die worden verricht om een maatwerkaansluiting in stand te houden. Zij heeft dit als volgt gedaan. In artikel 2.3.3d5 van het codevoorstel is een tabel opgenomen die een opsomming geeft van de werkzaamheden die worden verricht door de netbeheerder als tegenprestatie voor de PAV. De werkzaamheden worden gesplitst in de categorieën beheer en vervanging. In de tabel wordt een omschrijving gegeven van de werkzaamheden die onder deze twee categorieën vallen. In artikel 2.3.3d6 van het voorstel is vervolgens nader toegelicht wat wordt verstaan onder de werkzaamheden die worden genoemd in de tabel.

37. In het voortraject heeft VEMW vragen gesteld of de omschrijving voldoende duidelijk maakt hoe de werkzaamheden over de categorieën vervanging en beheer worden verdeeld. Deze verdeling is van belang omdat sommige afnemers hun aansluiting niet willen laten vervangen en alleen betalen voor het beheer van hun aansluiting, bijvoorbeeld in het geval van een tijdelijke bouwaansluiting. Netbeheer Nederland heeft hierover aangegeven dat de grens ligt bij werkzaamheden aan een aansluiting die bedoeld zijn om de levensduur van de aansluiting te verlengen. Is het doel van een activiteit dat deze de levensduur van de aansluiting verlengt,

dan valt die activiteit onder de categorie “vervanging”. De overige werkzaamheden aan de aansluiting vallen onder de categorie “beheer”. Dit onderscheid is ook in de tabel in artikel 2.3.3d.5 opgenomen. Netbeheer Nederland heeft beide categorieën als volgt nader omschreven:

- **Beheer**: *werkzaamheden die niet direct zijn bedoeld om de levensduur van de aansluiting te verlengen, te weten: preventief onderhoud, correctief onderhoud, werkzaamheden op initiatief derden en overige operationele werkzaamheden*.
- **Vervanging:** *werkzaamheden die bedoeld zijn om de levensduur van de aansluiting te verlengen, te weten gehele en/of gedeeltelijke vervanging van de componenten van de aansluiting zoals bedoeld in artikel 28, eerste lid, van de Wet.*

38. ACM heeft de mate van transparantie in het voorstel getoetst aan artikel 23, eerste lid, van de E-wet. Het College van Beroep voor het bedrijfsleven (hierna: CBb) heeft in een tweetal uitspraken in de zaak Global Switch[11] dit artikel in relatie tot maatwerkaansluitingen verder uitgelegd. Het CBb heeft aangegeven dat transparantie inhoudt dat de netbeheerder een opsomming moet geven van de werkzaamheden die zij verricht als tegenprestatie voor de PAV. ACM is van mening dat door gebruik te maken van de in artikel 2.3.3d5 opgenomen tabel wordt voldaan aan de eisen in artikel 23, eerste lid, van de E-wet en de uitleg die het CBb hieraan heeft gegeven. De tabel geeft een gedetailleerd overzicht van de verschillende werkzaamheden die een netbeheerder verricht om de aansluiting in stand te houden. Naar de mening van ACM is deze opsomming voldoende duidelijk en gedetailleerd voor afnemers, en geeft het hen een goed inzicht in de werkzaamheden die de netbeheerder doet om een aansluiting in stand te houden. Daarnaast maakt het onderscheid tussen de categorie beheer en vervanging het voor afnemers die alleen het beheer van hun aansluiting willen laten uitvoeren, inzichtelijk welke werkzaamheden de netbeheerder in dat geval uitvoert en welk tarief zij daarvoor hanteert.

39. VEMW heeft in het GEN overleg opgemerkt dat deze definitie voor vervanging en beheer niet goed werkt in een situatie waarbij een netbeheerder constateert dat een onderdeel van de aansluiting minder lang mee blijkt te gaan dan vooraf ingeschat. In dit geval wordt de levensduur niet verlengd terwijl het werk mogelijk toch tot de categorie “vervanging” wordt gerekend en in rekening gebracht wordt bij de afnemer.

40. ACM is hierover van mening dat een verdere omschrijving van hoe de netbeheerder handelt in dergelijke situaties weinig zal toevoegen. Een dergelijke situatie kan zich alleen voordoen bij een beperkt aantal afnemers die alleen voor het beheer van hun aansluiting betalen, bijvoorbeeld bij een tijdelijke bouwaansluiting. ACM vindt deze situaties te specifiek om deze

[11] Global Switch I, zie AWB 06/839, en Global Switch II, zie AWB 09/1105 en 09/1112.

te kunnen omvatten met een algemene regel in de Tarievencode Elektriciteit. Daarnaast hebben afnemers en netbeheerder de mogelijkheid om over dergelijke gevallen afspraken te maken (in de Aansluit- en Transportovereenkomst). Daarbij wijst ACM er op dat voor dergelijke incidentele gevallen de geschilbeslechting open staat. Het codevoorstel biedt voldoende basis voor ACM om in deze situaties een goed oordeel te kunnen vormen over de vergoeding en de daarvoor geleverde werkzaamheden.

41. VEMW heeft verder opgemerkt dat op grond van artikel 23, eerste lid en artikel 28, eerste lid, E-wet, de netbeheerder verplicht is om in de PAV onderscheid te maken naar de kosten voor de categorieën knip, verbinding en beveiliging. Netbeheerders hebben toegelicht dat dit onderscheid alleen mogelijk is te maken in het tarief waarvoor afnemers worden aangesloten op een net: de eenmalige aansluitvergoeding (hierna: EAV). Dit onderscheid wordt voor de instandhouding van de aansluiting niet gemaakt en is volgens de netbeheerders ook niet te maken in de administraties.

42. ACM leest in de genoemde artikelen dat het hier gaat over het tarief waarvoor afnemers zullen worden aangesloten op een net: de EAV. ACM van mening dat de eisen voor de EAV niet automatisch ook voor de PAV hoeven te gelden. ACM verwijst hiervoor ook naar randnummer 47 waarin wordt toegelicht de dat kosten voor het beheer van de aansluiting een karakter hebben dat zich niet leent om onderscheid te maken in de categorieën knip, verbinding en beveiliging. Een voorbeeld hiervan zijn kosten van het houden van inspecties en het operationeel hebben van een storingsdienst.

43. Naar het oordeel van ACM zijn de genoemde voorgestelde wijzigingen niet in strijd met de belangen, regels en eisen bedoeld in artikel 36, eerste en tweede lid, E-wet.

Berekening van de PAV

44. In het voorstel zelf en in overleg met ACM en VEMW heeft Netbeheer Nederland een gedetailleerde toelichting gegeven over de berekening van de PAV. Bij het opstellen van de PAV wordt onderscheid gemaakt naar een vergoeding voor beheer en onderhoud en een vergoeding voor het vervangen van de aansluiting. Beide worden hieronder toegelicht.

Berekening percentage voor beheer

45. Voor de categorie beheer en onderhoud heeft Netbeheer Nederland in artikel 2.3.3d2 van het voorstel toegelicht dat de netbeheerder initieel een percentage vaststelt dat wordt toegepast op de met de aangeslotene overeengekomen investeringskosten. Dit houdt in dat de netbeheerder een percentage berekent dat voor elke aansluiting gelijk is, maar tegelijk rekening houdt met de specifieke maatwerkaansluiting door het percentage toe te passen op de individuele initiële investeringskosten. De netbeheerders passen voor de berekening een omslagstelsel toe met als basis de onderhouds- en beheerkosten van alle

maatwerkaansluitingen.[12] Dit betekent dat de totale kosten voor beheer en onderhoud gezamenlijk worden gedragen door alle aangeslotenen met een maatwerkaansluiting. Een individuele afnemer krijgt dus niet zijn eigen beheerkosten in rekening gebracht maar een gemiddelde van alle maatwerkaansluitingen.

46. Netbeheer Nederland heeft aangegeven voor het omslagstelsel te kiezen omdat een belangrijk deel van de werkzaamheden om aansluitingen in stand te houden niet specifiek voor individuele aansluitingen wordt uitgevoerd. Een voorbeeld hiervan is het operationeel houden van een storingsorganisatie. Daarnaast treedt een belangrijk deel van de werkzaamheden gespreid op in de tijd waardoor de kosten per individuele aansluiting van jaar tot jaar verschillen. Een vergoeding per individuele aansluiting zou daardoor niet exact te berekenen zijn en tegelijk van jaar op jaar kunnen verschillen per aansluiting. Vandaar dat Netbeheer Nederland kiest voor het toepassen van een omslagstelsel.

47. De netbeheerders maken in hun administratie onderscheid naar meerdere categorieën activiteiten voor het beheer van en onderhoud aan aansluitingen.[13] Voor elk van deze categorieën worden de gemiddelde kosten over 3 tot 5 jaar genomen. Het aantal jaar hangt af van het soort activiteit en hoe vaak deze activiteit in een jaar wordt uitgevoerd. Kosten van activiteiten die weinig voorkomen, zoals de controle van beveiligingen, worden over een langere periode gemiddeld; komen ze vaker voor dan is de periode korter. De gemiddelde jaarlijkse kosten van alle activiteiten samen tellen op tot de gemiddelde jaarlijkse beheer- en onderhoudskosten. Op basis van deze totale beheer- en onderhoudskosten en de totale investeringskosten van alle maatwerkaansluitingen bij elkaar (dus alle oorspronkelijke investeringen bij elkaar opgeteld), wordt een (norm)percentage voor beheer en onderhoud vastgesteld. Dit betreft één percentage dat voor alle maatwerkaansluitingen gelijk is. Dit percentage wordt vermenigvuldigd met de initiële investeringskosten van een individuele aansluiting om de vergoeding voor het beheer en onderhoud te berekenen. Het (norm)percentage wordt periodiek herijkt en zo nodig aangepast, zodat de opbrengsten uit de PAV en de werkelijke kosten niet teveel van elkaar afwijken.

48. Bij de behandeling van het codevoorstel in het GEN heeft VEMW aangegeven het niet eens te zijn met het toepassen van een omslagstelsel door de netbeheerders. Haar bezwaar tegen het toepassen van een omslagstelsel is dat daarmee de gemiddelde kosten van *alle* aansluitingen bepalend zijn voor de PAV. Volgens VEMW zou uit artikel 27, tweede lid, sub g, van de E-wet en artikel 2.2.2b van de Tarievencode Elektriciteit volgen dat de

[12] Met maatwerkaansluitingen wordt hier bedoeld alle aansluitingen als bedoeld in artikel 2.3.3a, onderdelen a en b en artikel 2.3.3b van de Tarievencode Elektriciteit.

[13] Zie de toelichting in de email van 12 mei 2014, met kenmerk ACM/DE/2014/303521.

aansluitcapaciteit van de *individuele* aansluiting bepalend moet zijn voor de hoogte van de PAV. Andere belanghebbenden hebben zich in het GEN bij deze opmerking aangesloten.

49. ACM gebruikt in haar oordeel de uitspraak van het CBb in de zaak Global Switch II die betrekking had op de PAV Maatwerk van Global Switch.[14] ACM constateert dat het CBb geen oordeel heeft gegeven over het wel of niet mogen toepassen van een omslagstelsel. Dit punt was namelijk geen onderdeel van het geschil.

50. ACM is op basis van het wettelijk kader van mening dat de netbeheerders een zeker mate van vrijheid hebben bij hun keuze voor een berekeningsmethode voor de PAV bij maatwerkklanten. Deze categorie aansluitingen vallen in het vrije domein en de afnemer heeft de keuze om bij derden een aansluiting aan te vragen en te laten onderhouden. Hoewel de netbeheerder nog steeds bepaalde verantwoordelijkheden heeft vanuit haar rol als netbeheerder, moet voor deze categorie niet meer geregeld worden dan nodig. De onderhavige keuze voor een omslagstelsel is dus een keuze van de netbeheerders, al kan ook gekozen worden voor andere methoden. Voor ACM is vooral van belang of de netbeheerders voldoende transparant zijn over de wijze waarop ze het omslagstelsel toepassen en de vergoeding voor het beheer van de aansluiting berekenen. De toelichting die netbeheerders hebben gegeven over het omslagstelsel en de wijze waarop ze deze berekenen vindt ACM voldoende transparant.

51. Ook dient ACM te toetsen of het omslagstelsel niet in strijd is met het belang van het bevorderen van het doelmatig handelen van afnemers zoals genoemd in artikel 36, eerste lid, onder d. Netbeheer Nederland heeft toegelicht dat zij kiest voor het toepassen van een omslagstelsel omdat sommige werkzaamheden en daarmee samenhangende kosten niet aan de individuele aansluiting zijn toe te rekenen. ACM concludeert dat een meer individuele toerekening zou alleen maar de schijn wekken van een grotere prikkel tot doelmatig handelen. Als gevolg daarvan ziet ACM niet in dat met het omslagstelsel doelmatig handelen van afnemers wordt beperkt.

52. Als laatste ziet ACM ook niet in dat een omslagstelsel in strijd zou zijn met artikel 27, tweede lid, sub g van de E-wet en artikel 2.2.2b van de Tarievencode Elektriciteit welke bepalen dat het aansluittarief gebaseerd dient te zijn op de aansluitcapaciteit. Ten eerste wordt in beide artikelen gedoeld op de EAV. Daarnaast is de PAV een percentage van de EAV waarmee de relatie tussen de PAV en de aansluitcapaciteit van de individuele aansluiting ook al aanwezig is.

[14] AWB 09/1105 en 09/1112.

Ontwerpbesluit

53. Naar het oordeel van ACM zijn de genoemde voorgestelde wijzigingen niet in strijd met de belangen, regels en eisen bedoeld in artikel 36, eerste en tweede lid, E-wet.

Berekening percentage voor vervanging

54. Netbeheer Nederland heeft in artikel 2.3.3d2, onder c, van het voorstel aangegeven dat de vergoeding voor het vervangen van de maatwerkaansluiting wordt berekend op basis van de vervangingskosten van de verschillende componenten waaruit de maatwerkaansluiting bestaat. Per component wordt door de netbeheerders een onderhoudsgeschiedenis bijgehouden. De componenten kunnen worden ingedeeld in een viertal categorieën, te weten 'Primaire installatie', 'Secundaire installatie', 'Civiel/bouwkundig' en 'Projectkosten'. Op basis van de kosten die voor de verschillende componenten nodig zijn om deze te vervangen en de bijbehorende afschrijftermijnen, kunnen per component de jaarlijkse vervangingskosten worden berekend. Voor de bijbehorende afschrijftermijnen dienen alle netbeheerders de afschrijftermijnen uit de Regulatorische Accountingregels die op dat moment gelden voor de desbetreffende netbeheerder te gebruiken. De jaarlijkse vervangingskosten per component tellen op tot de vervangingskosten per categorie en de vier categorieën gezamenlijk tot de jaarlijkse vervangingskosten van de aansluiting. Dit bedrag brengt de netbeheerder jaarlijks in rekening bij de afnemer van de betreffende maatwerkaansluiting door middel van een percentage van de oorspronkelijke investeringskosten. Specifiek voor TenneT geldt daarnaast nog dat zij een verder onderscheid maakt naar de soort aansluiting, te weten een AIS (Air Insulated Substation) of GIS (Gas Insulated Substation).

55. ACM toetst de manier waarop de PAV voor het vervangen van de maatwerkaansluiting wordt berekend, aan artikel 36 E-wet, eerste lid, onder d. Hierin is opgenomen dat ACM het codevoorstel toetst aan het belang van doelmatig handelen van de afnemer. Een afnemer handelt op een doelmatige manier wanneer de afnemer die kosten betaalt die hij of zij ook veroorzaakt. Worden teveel of te weinig kosten doorberekend dan handelt de afnemer niet op de meest doelmatige manier. Gezien de gegeven toelichting van Netbeheer Nederland stelt ACM vast dat de netbeheerders de vergoeding voor het vervangen van de aansluiting voor een belangrijk deel baseren op de specifieke componenten die worden gebruikt in een individuele aansluiting. Daarmee wordt ook het doelmatig handelen van de afnemer gestimuleerd nu de vergoeding voor een belangrijk deel is gebaseerd op de kosten die de afnemer veroorzaakt.

56. Naar het oordeel van ACM zijn de genoemde voorgestelde wijzigingen niet in strijd met de belangen, regels en eisen bedoeld in artikel 36, eerste en tweede lid, E-wet.

6 Dictum

57. De Tarievencode Elektriciteit wordt gewijzigd conform bijlage 1 bij dit besluit.

58. Van dit besluit wordt mededeling gedaan in de Staatscourant. Voorts publiceert de Autoriteit Consument en Markt dit besluit op de internetpagina van de Autoriteit Consument en Markt.

59. Dit besluit treedt in werking de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin deze is medegedeeld .

‘s-Gravenhage,

Datum:

Autoriteit Consument en Markt
namens deze,

dr. F.J.H. Don
bestuurslid

Ontwerpbesluit

Bijlage 1 – Vastgestelde wijzigingen

Bijlage behorende bij het besluit in zaak 13.0212.52 van de Autoriteit Consument en Markt tot wijziging van de tariefstructuren als bedoeld in artikel 27 van de Elektriciteitswet 1998.

I

De TarievenCode Elektriciteit wordt als volgt gewijzigd:

A

Na paragraaf 2.3.3c wordt paragraaf 2.3.3d toegevoegd, luidende:

2.3.3d Periodieke aansluitvergoeding voor aansluitingen zoals bedoeld in 2.3.3a en 2.3.3b

2.3.3d.1
Voor de instandhouding van de in 2.3.3a, onderdelen a en b, en 2.3.3b bedoelde aansluitingen verricht de netbeheerder de in de tabel in 2.3.3d.5 genoemde (categorieën) werkzaamheden.

2.3.3d.2
De periodieke vergoeding voor de instandhouding van de in 2.3.3a, onderdelen a en b en 2.3.3b bedoelde aansluitingen wordt door de netbeheerder vastgesteld, waarbij de volgende uitgangspunten in acht worden genomen:

a. Voor de in de tabel in 2.3.3d.5 onder “beheer” genoemde werkzaamheden wordt uitgegaan van de kosten die aan het beheer van de in 2.3.3a, onderdelen a en b, en 2.3.3b bedoelde aansluitingen zijn toe te rekenen (omslagstelsel). De periodieke aansluitvergoeding wordt initieel vastgesteld op basis van een door de netbeheerder vastgesteld percentage van de met de aangeslotenen overeengekomen investeringskosten.

b. Indien bij een aangeslotene met een aansluiting met een aansluitcapaciteit groter dan 10 MVA de in de tabel in 2.3.3d.5 onder “beheer” genoemde werkzaamheden door specifieke technische omstandigheden of uitvoeringsvorm van de aansluiting leiden tot structureel en substantieel van het gemiddelde afwijkende beheerkosten, worden ook deze naar boven of naar beneden afwijkende kosten verrekend met de aangeslotene. De hoogte van deze te verrekenen afwijkende kosten en de daarop gebaseerde periodieke vergoeding dienen in de aansluitovereenkomst vastgesteld te worden.

c. Voor de in de tabel in 2.3.3d.5 onder “vervanging” genoemde werkzaamheden wordt uitgegaan van een vaste verhouding tussen de kosten van vervangingen en de met de aangeslotene overeengekomen investeringskosten. Deze verhouding is gebaseerd op de door de netbeheerder gehanteerde vervangingstermijnen van de afzonderlijke componenten

van de aansluiting, waarbij deze vervangingstermijnen zijn gebaseerd op de afschrijvingstermijnen uit de op dat moment geldende Regulatorische Accountingregels van de desbetreffende netbeheerder.

d. Indexering vindt plaats op basis van cpi, tenzij in de aansluitovereenkomst een andere indexeringsregeling is vastgelegd. De indexeringsregeling zorgt ervoor dat de initiële periodieke vergoeding voor de in de tabel in 2.3.3d.5 onder “beheer” en “vervanging” genoemde werkzaamheden jaarlijks wordt geïndexeerd. Hiertoe wordt de met de aangeslotene overeengekomen investering jaarlijks met de indexering aangepast.

e. Indien tussen de netbeheerder en de aangeslotene instandhouding van de aansluiting zonder vervangingsverplichting wordt overeengekomen, wordt de periodieke aansluitvergoeding uitsluitend gebaseerd op de in de tabel in 2.3.3d.5 onder “beheer” genoemde werkzaamheden. De kosten voor de in de tabel in 2.3.3d.5 onder “vervanging” genoemde werkzaamheden zullen in dat geval separaat in rekening gebracht worden nadat deze kosten zich hebben voorgedaan.

f. Indien tussen de netbeheerder en de aangeslotene instandhouding van de aansluiting zonder vervangingsverplichting is overeengekomen en de aangeslotene terug wil keren naar instandhouding inclusief vervangingsverplichting, dienen de netbeheerder en de aangeslotene een terugkeerregeling overeen te komen.

2.3.3d.3

De periodieke aansluitvergoeding van de in 2.3.3a, onderdelen a en b, en 2.3.3b bedoelde aansluitingen wordt bij wijziging van de aansluiting opnieuw op basis van vorenbedoelde uitgangspunten vastgesteld.

2.3.3d.4

Voor de periodieke aansluitvergoeding voor de instandhouding van de in 2.3.3a, onderdeel c, bedoelde aansluitingen zijn de standaardvergoedingen voor standaardaansluitingen met dezelfde aansluitcapaciteit verschuldigd.

2.3.3d.5

Tabel: standaardofferte initiële vaststelling periodieke aansluitvergoeding:

Categorieën van werkzaamheden	Omschrijving	Initieel tarief in % van de met de aangeslotene overeengekomen investering *)	Initieel tarief in €
Beheer	Preventief onderhoud + correctief onderhoud + werkzaamheden op initiatief derden + overige	… %	€ …

	operationele werkzaamheden		
Vervanging	Gehele en/of gedeeltelijke vervanging van de aansluiting zoals benoemd in artikel 28, eerste lid, van de Wet met als doel levensduurverlenging van de aansluiting	… %	€ …

*) Eventueel differentiatie in % voor de afzonderlijke componenten van de met de aangeslotene overeengekomen investeringskosten.

**) De in bovenstaande tabel gegeven omschrijvingen van “beheer” en “vervanging” zijn uitsluitend van toepassing op paragraaf 2.3.3d.

2.3.3d.6

De in de tabel in 2.3.3d.5 onder “beheer” genoemde omschrijvingen hebben in deze tabel de volgende betekenis:

a. *Preventief onderhoud:* het uitvoeren van periodieke of toestandsafhankelijke inspecties en het herstel van daarbij geconstateerde gebreken, waaronder begrepen alle werkzaamheden voor zover niet vallend onder de in de tabel in 2.3.3d.5 onder “vervanging” genoemde werkzaamheden.

b. *Correctief onderhoud:* het opheffen van storingen en werkzaamheden na een storing gericht op het herstellen van de functionaliteit van de aansluiting zowel primair als secundair, waaronder begrepen alle werkzaamheden voor zover niet vallend onder de in de tabel in 2.3.3d.5 onder “vervanging“ genoemde werkzaamheden.

c. *Werkzaamheden op initiatief van derden:* wijzigen van bestaande aansluitingen anders dan op verzoek van de aangeslotene voor zover de kosten daarvan niet worden gedekt door bijdragen van derden.

d. *Overige operationele werkzaamheden:* werkzaamheden met betrekking tot een bedrijfsvoeringscentrum, instandhouding van een storingsdienst en storingsvoorraad, het verrichten van diverse operationele werkzaamheden, het bijhouden van documentatie en het verstrekken van informatie over leidingen.

2.2.2d.7

De in 2.3.3d.2 en 2.3.3d.5 genoemde percentages betreffen voor alle in paragraaf 2.3.3d bedoelde aansluitingen van een netbeheerder uniforme percentages. Deze percentages worden periodiek door de netbeheerder herijkt. De herijkte percentages gelden vanaf dat moment voor alle in paragraaf 2.3.3d bedoelde aansluitingen.